

Конспект уроку № 232

Богдан Хмельницький — творець української держави

Link to audio: ukrainianlessons.com/episode232

Вступ

Привіт-привіт, це Анна Огойко і подкаст «Ukrainian Lessons Podcast» — подкаст для всіх, хто вивчає і любить українську мову.

Ми розпочали минулого разу нову серію про українців, які є цікавими та відомими.

Минулого разу ми **розглянули** історію княгині Ольги у контексті Київської Русі.

А сьогодні переходимо в наступне державне **утворення**, яке **поклало основу** Україні як державі — і це Козацька держава (або Гетьманщина) і її найбільш відомий лідер Богдан Хмельницький.

Можливо, ви чули, що я з **Хмельницької області**. Так от, місто Хмельницький **назване** на честь Богдана Хмельницького.

Також Богдан Хмельницький є обличчям на п'яти гривнях, що досить **поважно**, правда?

І якщо ви слухали мої епізоди з серії «Українська поезія», то ви пам'ятаєте, там був **вірш** Григорія Сковороди «De libertate», де він **згадує** Богдана і називає його «**вольності отець**» або «батько свободи».

Тож чому стільки уваги Богдану Хмельницькому? **Справді**, в Україні всі його знають, мабуть, майже в кожному місті є вулиця Богдана Хмельницького.

З одного боку, це справді **надзвичайно** відома і важлива **особистість**, а з іншого боку, він і **контроверсійна постать** в українській історії.

Чому? Сьогодні дізнаємося з вами!

А для початку пропоную кілька питань, на які ви можете **орієнтуватися**.

розглядати, розглянути — to review, to consider (*imperfective, perfective*)

утворення — formation
класти, покласти — to put, to lay (*imperfective, perfective*)

основа — foundation
Хмельницька область — Khmelnytskyi region
названий — named (*adjective*)

поважно — respectfully

вірш — poem
згадувати, згадати — to mention, to recall (*imperfective, perfective*)
вольність — freedom (*outdated*)
отець — father (*old*), father in a church
справді — indeed

надзвичайно — extremely
контроверсійний — controversial
особистість = постать — figure, personality

орієнтуватися, зорієнтуватися — to navigate (*imperfective, perfective*)

Запитання до епізоду

1. Що могло бути приводом Богдану Хмельницькому розпочати повстання?

2. Як називають державу, яку утворив Богдан Хмельницький?

3. З якою рослиною порівнювали люди Богдана Хмельницького?

4. З якою державою Богдан Хмельницький уклав союз на Переяславській раді?

5. Кому передав владу Богдан Хмельницький перед своєю смертю?

 Словничок

військова справа	soldiery, military affairs
ворог	enemy
ворогувати	to feud, to antagonize
повстання	rebellion
похід	military campaign; camping trip
хміль	hop (plant)
розвідка	intelligence (military)
органи влади	authorities
законодавчий акт	legislative act
союзник	ally
союз	union, alliance
вести, повести за собою	to lead (people)

Богдан Хмельницький — творець української держави

Богдан Хмельницький народився у 1595 році в селі Суботів, **неподалік** від Чигирин. Зараз Суботів — це село у Черкаській області, це **приблизно** 250 кілометрів на південь від Києва.

Богдан, до речі, мав друге ім'я — Зіновій, Богдан Зіновій Хмельницький.

Він народився в сім'ї **шляхтича**. Шляхтич — це був типовий на той час **соціальний стан**, вищий соціальний стан, така собі форма аристократії у Речі Посполитій.

Річ Посполита, нагадаю — це була велика, **могутня** держава в ті часи, так звана **конфедерація** Польського королівства і Великого князівства Литовського.

Ця країна, ця держава була дуже величезною, і велика частина, більша навіть частина України була у її складі.

Так от, Богдан Хмельницький народився у Речі Посполитій, у сім'ї шляхтича, і це дало йому змогу **здобути** освіту. Можливо, він навчався у Києві та Львові, й в результаті Богдан Хмельницький вивчив кілька мов, добре розумівся на **військовій справі** та **юриспруденції**.

неподалік — nearby
приблизно — approximately

шляхтич — nobleman
(in the Polish-Lithuanian Commonwealth)
соціальний стан — social strata

могутній — powerful
конфедерація — confederation

здобувати, здобути — to gain
(imperfective, perfective)

юриспруденція — jurisprudence

Конспект уроку №232

Богдан Хмельницький — творець української держави

Також він **перебував** на **військовій службі** й навіть **потрапив** у **полон**.

А у 1647 році у родині Богдана Хмельницького **сталося горе**. Тоді у Богдана Хмельницького був **ворог** — його звали Данило Чаплинський.

Вони з ним часто **сварилися** за землю, вони **ворогували**, й одного разу, поки Богдана не було вдома, Данило Чаплинський **напав** на його будинок, будинок Богдана Хмельницького в Суботіві, **пограбував** його будинок і дуже **побив** сина Богдана Хмельницького Остапа — син, у результаті, **помер**.

Богдан Хмельницький був дуже **розлючений** і **звернувся** до польської влади, щоб вони щось зробили, щоб вони **засудили** Чаплинського, але Богдану відмовили.

І, можливо, цей факт — ось це пограбування та вбивство сина — стало **приводом, поштовхом** Богдану Хмельницькому піти до козаків на Запорізьку Січ і розпочати разом з ними **повстання**, а згодом **очолити** повноцінну, велику **Національно-визвольну війну**.

Національно-визвольна війна — це дуже **значна** подія в українській історії, вона **тривала** з 1648 до 1657 року, і загалом це така активна боротьба українського народу за **визволення** українських земель від іноземного **панування**.

Насамперед тоді це панування Речі Посполитої, адже на той час Річ Посполита володіла більшістю українських територій і проводила там політику **асиміляції**: поширювала на території України свою релігію (це — католицизм), а також забидала в українських землях **пшеницю**.

Багато людей було зроблено **кріпаками**, вони були змушені працювати на **панів** — це кріпаки.

З іншого боку, в Україні на той час добре розвинулися вже козаки. Козаки — це були вільні люди, які **переважно** жили на Запорізькій Січі.

Так от, Богдан Хмельницький зміг стати для козаків тією людиною, яка так їм була потрібна. Тобто він став їхнім лідером і розпочав разом з ними справжню війну з Річчю Посполитою.

Богдана Хмельницького обрали **гетьманом**. Гетьман — це був лідер, лідер Війська Запорозького.

І він розпочав активну підготовку до серйозної війни. Він готував стратегію, **зброю**, а ще **домовився** з кримським ханом Іслам-Гіреєм III про воєнну допомогу (можливо, ви пам'ятаєте щось про це в нашій [серії епізодів про Крим](#)).

перебувати — to stay, to remain
(imperfective)

військова служба — military service

потрапляти, потрапити — to find oneself, to end up (imperfective, perfective)

полон — captivity

ставатися, статися — to happen
(imperfective, perfective)

горе — sorrow

сваритися, посваритися — to argue
(imperfective, perfective)

нападати, нападати — to attack
(imperfective, perfective)

грабувати, пограбувати — to rob
(imperfective, perfective)

бити, побити — to beat
(imperfective, perfective)

помирати, померти — to die
(imperfective, perfective)

розлючений — angry
звертатися, звернутися — to address
(imperfective, perfective)

судити, засудити — to sentence
(imperfective, perfective)

привід — reason, motive

поштовх — impetus, push (noun)

очолювати, очолити — to lead, to head
(imperfective, perfective)

Національно-визвольна війна — National Liberation War

значний — significant

тривати — to last (imperfective)

визволення — liberation

панування — domination

насамперед — first and foremost

асиміляція — assimilation

пшениця — wheat

кріпак — serf

пан — nobleman, landowner

переважно — predominantly

гетьман — hetman, military commander

зброя — weapon(s)

домовлятися, домовитися — to arrange, to negotiate (imperfective, perfective)

Так, на цьому етапі кримські татари **чимало** допомагали війську Богдана Хмельницького під час ось цих перших **етапів** війни з Річчю Посполитою.

Так от, Богдан Хмельницький справді став і чудовим **стратегом**, і **харизматичним** лідером; він дійсно мотивував людей іти боротися, почати повстання.

В результаті, перший великий **похід** **відбувся** під містом Жовті Води, і це була величезна перемога. Так само далі були **переможні** битви під Корсуном, під Пилявцями.

Там Богдан Хмельницький з козаками й з кримськими татарами змогли дуже швидко **відвоювати** більшість українських територій.

Люди дуже були щасливі вітати Богдана Хмельницького, вони його **сприймали** як героя, називали його Хмелем.

Хмельницький, так, **Хміль**. Хміль — це рослина, і ця рослина швидко росте, вона швидко **розростається** і поширюється.

Так само і Богдан Хмельницький зі своїм військом швидко **просувалися** і **визволяли** людей від влади Речі Посполитої. Таким чином люди **порівнювали** його з хмелем.

Є така відома пісня про Богдана Хмельницького, вона називається «Чи не той то Хміль?»

Починається вона так:

Чи не той то хміль,

Що коло тичин в'ється?

Гей, той то Хмельницький,

Що з ляхами б'ється.

Ляхи — це були в той час поляки. І справді, ця пісня — вона **пронизана** такою **ненавистю** до поляків, на жаль.

Зараз це уже... Цей момент уже не є актуальним, **оскільки** поляки — це наші найбільші друзі. Ми їх дуже любимо, і я сподіваюсь, що всі поляки, які слухають цей епізод, не будуть мати на мене зла.

Але в той час ми мали те, що мали — Україна була під владою Польщі, й Хмельницький, Богдан Хмельницький **боровся** за незалежність для народу, який жив на тій землі — для українців.

Так от, у грудні 1648 року все було чудово: Богдан Хмельницький **урочисто заїхав** через Золоті ворота до Києва і люди вітали його, **вважали** його героєм, просто **шаленіли** від такого успіху війська козацького.

чимало — a lot
ета́п — stage

страте́г — strategist
харизма́тичний — charismatic

відбува́тися, відбу́тися — to occur
(imperfective, perfective)
перемо́жний — victorious

відвоюо́увати, відвоюва́ти — to win back, to conquer (imperfective, perfective)

сприйма́ти, сприйня́ти — to perceive
(imperfective, perfective)

розроста́тися, розрості́ся — to grow, to expand (imperfective, perfective)

просува́тися, просу́нутися — to advance
(imperfective, perfective)

визволя́ти, візволити — to liberate
(imperfective, perfective)

порівнюва́ти, порівня́ти — to compare
(imperfective, perfective)

коло́ — near (spoken)

тичи́на — stick

ві́тися — to twist (about plants) (imperfective)

лях — Pole (outdated)

проні́заний — permeated, filled

нена́висть — hatred

оскі́льки — since

boróтися, poboróтися — to fight
(imperfective, perfective)

уро́чи́сто — solemnly

заї́жджа́ти, заї́хати — to drive into
(imperfective, perfective)

вважа́ти — to consider (imperfective)

шале́ніти — to get frantic (imperfective)

Конспект уроку №232

Богдан Хмельницький — творець української держави

А цей успіх можна пояснити тим, що Богдан Хмельницький був справжнім **майстром** військової справи. Його ще називають батьком психологічних війн.

Наприклад, він поширював часто дезінформацію про те, наскільки великим є його військо і військо кримських татар, і таким чином він **лякав** поляків і **спричиняв паніку**; це допомагало перемогти.

Також Богдан Хмельницький створив ефективну систему **розвідки**, тобто цілу **мережу агентів**. Усе це допомогло Війську Запорізькому швидко встановити владу на великій території України й утворити державу — це була Українська козацька держава або Гетьманщина.

І справді, це утворення мало всі **атрибути** повноцінної держави — це сильне військо, державна **скарбниця**, **суд**, а також повноцінні **органи влади** — це була

- **Генеральна рада** як найвищий законодавчий орган;
- Генеральна **старшина** — тобто це як **уряд**;
- був і гетьман — голова держави.

Гетьман видавав універсали; універсали — це такі були **законодавчі акти** від гетьмана, це були фактично закони.

За часів Богдана Хмельницького столицею Козацької держави було місто Чигирин.

Держава Гетьманщина почала розвивати також дипломатичні контакти насамперед з Московією, Османською імперією, знову ж таки Кримським ханством, Молдавським князівством, Трансильванією, Швецією та іншими державами, тобто поступово вони почали **утверджуватись** як повноцінна держава.

Але, на жаль, далі Богдан Хмельницький розумів, що він не зможе **втримати** ось цю державу такою, як вона є, без допомоги.

На той час, на жаль, його **зрадили** кримські татари — вони більше не могли бути **союзниками**, й Богдан Хмельницький повинен був знайти інших союзників.

На той час **варіант** був у нього один — Московське царство. І тут починається контроверсійна сторінка історії Богдана Хмельницького. Так вважають, що тут це була його найбільша **помилка** — домовитися з Московією.

У січні 1654 року відбулась Переяславська рада в місті Переяслав; на цій раді не було московського царя, він послав своїх **послів** з Москви.

І там вони **уклали** разом з Богданом Хмельницьким **союз**, тобто домовилися, що Московське царство візьме Гетьманщину під

ма́йстер — master, expert

ляка́ти, наляка́ти — to frighten
(imperfective, perfective)

спричиня́ти, спричині́ти — to cause
(imperfective, perfective)

па́ніка — panic

мере́жа — network

аге́нт — agent

атрибу́т — attribute

скарбни́ця — treasury

суд — court

Генера́льна рада — General Council

старши́на — starshyna (senior military rank)

у́ряд — government

утве́рджуватися, утве́рдитися —
to establish oneself (imperfective, perfective)

втри́мувати, втри́мати — to hold, to keep
(imperfective, perfective)

зра́джувати, зра́дити — to betray
(imperfective, perfective)

варіа́нт — option

по́милка — mistake

посо́л, послі́ — ambassador

укладáти, укла́сти — to form, to make
(imperfective, perfective)

протекторат, і це був військовий союз.

Тобто вони не об'єднувались, а просто домовились допомагати одне одному, разом боротися з Річчю Посполитою.

На жаль, цю подію було деформовано описано радянськими та російськими істориками. Під час Радянського Союзу вважали, що це одне з найбільших свят — День Переяславської ради як «**возз'єднання** українського та російського народів».

Але це не було **поєднання** народів, це був просто військовий союз, і він був досить короткий, тому що досить скоро цю угоду, цю **домовленість** було **порушено** з боку Москви.

У 1655 році почалась нова війна — Швеція напала на Річ Посполиту і в цих нових **умовах**, у своїх інтересах Московське царство стало на бік Речі Посполитої, таким чином порушивши умови Переяславської угоди й фактично зрадивши Богдана Хмельницького.

І після цього, на превеликий жаль, історія розвивалась на користь Московського царства, яке поступово почало **володіти** українськими територіями й пізніше повністю **заборонило** навіть існування козаків.

А Богдан Хмельницький важко **захворів** і у 1657 році, фактично в останній рік Національно-визвольної війни, він передав свою владу своєму шістнадцятирічному синові Юрію і досить скоро помер.

Похований Богдан Хмельницький був у **рідному** Суботіві в Іллінській церкві, яку він сам допоміг **збудувати**.

Отже, попри **невдачу співпрацю** з Московією, Богдан Хмельницький — це справді **творець** або **фундатор** української держави.

За його часів повною мірою **вперше** після часів Київської Русі на території України працювала держава зі своїм урядом, військом, скарбницею.

Завдяки тому, що він був і **освіченою** людиною, і талановитим дипломатом, і майстром військової справи, і харизматичним лідером, він зміг **повести за собою** людей і довести, що Україна — це окрема держава, де живе окремий народ зі своєю мовою, релігією і зі своїм військом, яке може за себе поборотися.

Як на мене, в Україні за всю історію було фактично два такі ось харизматичні, сильні лідери, які **відіграли** настільки важливу роль для української свободи — це Богдан Хмельницький і Володимир Зеленський.

протекторат — protectorate

возз'єднання — reunification

поєднання — unification, combination

домовленість — agreement

порушувати, порушити — to violate, to break (*imperfective, perfective*)

умова — condition

володіти — to own (*imperfective*)

забороняти, заборонити — to forbid (*imperfective, perfective*)

захворіти — to get sick (*perfective*)

похований — buried

рідний — native

будувати, збудувати — to build (*imperfective, perfective*)

невдалий — unsuccessful

співпраця — cooperation

творець — creator

фундатор — founder

вперше — for the first time

завдяки — thanks to

освічений — educated

відігравати, відіграти (роль) — to play (the role) (*imperfective, perfective*)

Але тепер, **на відміну від** Богдана Хмельницького, Володимир Зеленський вже точно знає, що Московії ніколи не можна **довіряти**. Історія нас навчила...

на відміну від — as opposed to,
in contrast to
довіряти — to believe, to trust (*imperfective*)

Відповіді на запитання

1. Що могло б бути приводом Богдана Хмельницькому розпочати повстання?
Пограбування та вбивство сина могли б бути приводом Богдана Хмельницькому розпочати повстання.
2. Як називають державу, яку утворив Богдан Хмельницький?
Державу, яку утворив Богдан Хмельницький, називають Українська козацька держава або Гетьманщина.
3. З якою рослиною порівнювали люди Богдана Хмельницького?
Люди порівнювали Богдана Хмельницького з хмелем.
4. З якою державою Богдан Хмельницький уклав союз на Переяславській раді?
Богдан Хмельницький уклав союз з Московським царством (Московією).
5. Кому передав владу Богдан Хмельницький перед своєю смертю?
Він передав владу своєму сину Юрію.

Словничок (з прикладами)

військо́ва спра́ва • Богда́н Хмельни́цький до́бре розу́мівся на військо́вій спра́ві. • Вони́ ви́рішили пов'язати́ свою́ до́лю з військо́вою спра́вою.	soldiery, military affairs • Bohdan Khmelnytskyi was well-versed in military affairs. • They decided to tie their fate to soldiery.
во́рог • У Богда́на Хмельни́цького був во́рог — його́ зва́ли Дани́ло Чапли́нський. • Відбува́ється цілеспрямо́ване зни́щення во́рогом інфраструкту́ри Украї́ни.	enemy • Bohdan Khmelnytskyi had an enemy — his name was Danylo Chaplynskyi. • The infrastructure of Ukraine is being purposefully destroyed by the enemy.
ворогува́ти • Вони́ з ним ча́сто свари́лися за зе́млю і ворогува́ли. • Деся́тки ро́ків ворогу́ють два дре́вніх гуцу́льських роди́.	to feud, to antagonize (imperfective) • They often quarreled with him over the land and feuded. • For decades, two ancient Hutsul families have been feuding.
повста́ння • Богда́н Хмельни́цький розпо́чав ра́зом з козака́ми повста́ння. • Кри́мські тата́ри відігра́ли ваго́му роль в коза́цькому повста́нні.	rebellion(s), uprising(s) • Bohdan Khmelnytskyi started the rebellion together with the Cossacks. • The Crimean Tatars played an important role in the Cossack uprising.
похі́д • Пе́рший вели́кий похі́д відбу́вся під мі́стом Жовті́ Во́ди. • У похо́дах ки́ївські князі́ збира́ли значну́ дані́ну.	military campaign; camping trip • The first big military campaign took place near the city of Zhovti Vody. • During the military campaigns, the Kyiv princes collected considerable tribute.
хмі́ль • Хмі́ль — це росли́на, що шви́дко розроста́ється і поши́рюється. • Вони́ його́ сприйма́ли як геро́я, назива́ли його́ Хме́лем.	hop (plant) • Hop is a plant that grows and spreads quickly. • They perceived him as a hero, called him Khmil (Hop).

розвідка - Богдан Хмельницький створив ефективну систему розвідки, цілу мережу агентів. - Завдяки розвідці військовим вдалося виявити ворожий десант.	intelligence (military), reconnaissance - Bohdan Khmelnytskyi created an effective intelligence system, a whole network of agents. - Thanks to reconnaissance, the military managed to detect an enemy landing party.
органи влади - Українська козацька держава мала повноцінні органи влади. - Організація надіслала колективне звернення міським органам влади.	authorities - The Ukrainian Cossack state had full-fledged authorities. - The organization sent a collective appeal to the city authorities.
законодавчий акт - Універсали — це такі були законодавчі акти від гетьмана. - Свобода доступу до інформації визначена окремим законодавчим актом.	legislative act - Universals (proclamations) were legislative acts from the hetman. - Freedom of access to information is defined by a separate legislative act.
союзник - Його зрадили кримські татари — вони більше не могли бути союзниками. - Богдан Хмельницький повинен був знайти інших союзників.	ally - He was betrayed by the Crimean Tatars — they could no longer be allies. - Bohdan Khmelnytsky had to find other allies.
союз - Вони уклали військовий союз разом з Богданом Хмельницьким. - Під час Радянського Союзу День Переяславської ради вважали одним з найбільших свят.	union, alliance - They concluded a military alliance together with Bohdan Khmelnytskyi. - During the Soviet Union, the Day of the Pereiaslav Council was considered one of the biggest holidays.
вести, повести за собою - Він зміг повести за собою людей і довести, що Україна — це окрема держава. - Вона хоче бути лідером, який веде за собою націю, народ, країну.	to lead (people) (imperfective, perfective) - He was able to lead people and prove that Ukraine is a separate state. - She wants to be a leader who leads the nation, the people, and the country.

Завершення

Ось така вона, історія Богдана Хмельницького та історія Національно-визвольної війни в Україні — це **ключова** людина і ключова подія, які допомогли стати Україні врешті-решт незалежною державою.

Як завжди, я додам на сторінку цього епізоду кілька **додаткових** ресурсів для вас — це буде **коротеньке** відео, **мультик** на три **хвилинки**, у якому ви ще раз можете повторити біографію Богдана Хмельницького, особливо в контексті ось цієї **перекривленої** історії Переяславської ради.

Також там буде посилання на **комедійне** шоу про Богдана Хмельницького; ви можете його подивитися, щоб перевірити, чи розумієте ви **жарти** українською мовою.

Посилання, а також інформація про те, як оформити преміумпідписку, щоб отримувати наші конспекти уроків з транскриптами, вправами, словничком — усе це ви знайдете за посиланням ukrainianlessons.com/episode232.

І ще забула сказати, що у нас є цікавий епізод про козаків, якщо ви ще його не слухали або хочете **нагадати**, ким були козаки, що це були за люди, як вони утворилися, які були у них традиції.

Це був епізод номер 131 у четвертому сезоні (я його сама переслухала, щоб нагадати собі) — це сторінка ukrainianlessons.com/episode131.

Дякую вам за те, що ви з нами! Бережіть себе! І Слава Героям!

ключовий — key (*adjective*)

додатковий — additional

коротенький — short (*diminutive*)

мультик — cartoon

хвилінка — minute (*diminutive*)

перекривлений — distorted, crooked

комедійний — comic (*adjective*)

жарт — joke

нагадувати, нагадати — to remind (*imperfective, perfective*)

 Вправи

1

Опрацюйте таблицю:

Іменник (професія чи діяльність людини)	Дієслово
вóрог	ворогува́ти
гість	гостюва́ти
вчи́тель	вчителюва́ти

Утворіть дієслова від іменників у дужках та вставте їх у речення в минулому часі:

- Богдан Хмельницький та Данило Чаплинський часто сварилися за землю і ворогували (ворог).
- Європейський Союз _____ (спонсор) цей проєкт.
- До повномасштабної війни чоловік _____ (лікар), а тепер присвятив себе військовій справі.
- Під час Національно-визвольної війни українці самі _____ (господар) на своїй землі.
- У якій школі ти _____ (вчитель) до цього?
- Воїни жодного дня не _____ (ледар), тому швидко перемогли у поході проти ворога.
- Княгиня Ольга _____ (голова) в Київській Русі в 945-964 роках.
- Скільки днів ви _____ (гість) у батьків на Хмельниччині?
- Ти багато _____ (фотограф) під час подорожі?

2

Встановіть відповідність між деякими клейнодами (атрибутами влади, символами) Гетьманщини та поясненнями:

0. _____ г _____ хоругва (коругва)

1. _____ булава

2. _____ бунчук

3. _____ каламар

4. _____ печатка

5. _____ литаври

6. _____ гармати

7. _____ сурми

8. _____ шабля

- А** клейнод найвищої влади — гетьмана; срібна чи позолочена куля, насаджена на металеву, дерев'яну чи зі слонової кістки палицю
- Б** предмет, яким ставили відбитки на папері із зображенням козака, шаблі, коней, птахів тощо, залежно від органу влади
- В** холодна зброя із зігнутим сталевим лезом і гострим кінцем
- Г** тип артилерійської зброї
- Ґ** прапор (всього Війська Запорозького, полку чи сотні), на якому часто були вишиті образи святих або хрести
- Д** невелика посудина для чорнила, яку використовував писар
- Е** старовинний дерев'яний духовий музичний інструмент
- Є** атрибут гетьмана та кошового; куля, прикріплена на палиці, з якої звисало кінське волосся
- Ж** ударний музичний інструмент

3

Перекладіть українською мовою:

1. Hetman managed to lead people, therefore, he quickly gained prestige.

2. Thanks to the Ukrainian intelligence, the police arrested three enemy's agents.

3. Yesterday, the authorities concluded an important legislative act for the future of the country.

4. Allies provide weapons, equipment, and humanitarian assistance to Ukraine.

5. Khmelnytskyi was called Khmil (Hop) due to his fast success in military campaigns.

Відповіді на вправи

1

1. спонсорував	5. ледарювали
2. лікарював	6. головувала
3. господарювали	7. гостювали
4. вчителював, вчителювала	8. фотографував, фотографувала

2

1. А	5. Ж
2. Є	6. Г
3. Д	7. Е
4. Б	8. В

3

1. Гетьману (гетьманові) вдавалося (вдалося) вести (повести) за собою людей, тому він швидко завоював (здобув) авторитет.
2. Завдяки українській розвідці поліція арештувала (заарештувала) трьох ворожих агентів (агентів ворога).
3. Учора (вчора) органи влади прийняли (підписали) важливий законодавчий акт для майбутнього країни (держави).
4. Союзники надають (постачають) зброю, амуніцію і гуманітарну допомогу Україні (для, до України).
5. Хмельницького прозвали (назвали, називали) Хмелем («Хміль») через його швидкі успіхи (у зв'язку з його швидкими успіхами) у (військових) походах.

